איתיביה יוכופין קערה על הנר שלא יאחז

בקורה בבתי גחיני דשכיח בהו דליקה ייוכן

ב א מיי׳ פכ״ה מהלכות

מג.

דמבמל כלי מהיכנו. נפרק נתרא יי פירש נקונטרס דאסור

שם בטיט: מבל מוכן הוא אצל שבת. אף על פי שאסור לטלטלו

משום דמתחזי כסותר וכאן פירש דחשיב כאלו מחברו

דאם עבר ותיקנו מתוקןא ק׳ לרשב״א

לתנו במסכת תרומות בפ"ב (משנה ג)

ומייתי לה בהניזקין (גיטין נד.) המעשר

בשבת בשוגג יחכל במזיד לח יחכל

ולישנא דקאמר הכא אם עבר ותיקנו

משמע במזיד מדלא קאמר °שאם שגג

ותיקנו ונראה דנקט עבר כגון דלית

ליה פירי אחריני דאמר בבילה בפרק

י"ט (דף יו:) דאפילו במזיד יאכל עוד

הקשה לבפרק בתרא (דף קנד:) תניא

היתה בהמתו טעונה טבל ועששית

מתיר את החבלים והשקים נופלים

ואע"פ שמשתברין משמע דאסור

להניח תחתיהן כרים וכסתות אלמא

טבל לאו מוכן הוא ואור"י דאף על פי

שמשתברין לה קחי הטבל הלה

אעששית ועוד הקשה כי היכי דאמר

דאם עבר ותיקנו מתוקן ה"נ כשמניח

כלי תחת תרנגולת לקבל ביצתה נימא

שאם עבר והסיר הביצה מותר הכלי

לטלטל ואם כן ביטלת תורת ביטול

כלי מהיכנו ולאו פירכא היא דהא

כמו שהכלי עם הביצה אין לה היתר™

חבל טבל יש לו היתר על ידי תיקון ה

ועוד הקשה היכא דאית ליה פירי

אחריני בשוגג אמאי יאכל נימא מגו

דאיתקנאי לבין השמשות איתקנאי

לכולי יומא ועוד מ"ש דהכא אמר דאם עבר ותיקנו מתוקן ובבילה בפ׳

אין לדין (דף כו: ושם) גבי בכור לר"ש

דאמר אין רואין מומין בי"ט אמר

שאם עבר וביקרו אינו מבוקר ואדא

בר אוכמי דאמר בשוגג מבוקר

אמרינן התם דליתא דמשבש ותניא):

בופין את הסל. לעיל לא מלי

 לקמן קו. קכא., ב' נ"א מ"ש, ג' לקמן קנא:, ד' בינה לה:, ס' [לקמן מו: קכח: קכח: קכח: קכח: קנד:], ד' [מוספחא פ"ד],
 נבינה לד: לה:], ח' (עיל עיל היד), מ' (עיל היד), מ' (עיל היד), מב: לקמן מו:, ט) לקמן קכח: [מוספ' פט"ז],

י) [מוספחא שס], כ) [בילה
לו.], () בילה ג:, מ) [שס לו. כל הסוגיא ע"ש כמה שינויים], () שם לו., ס) [דף קנד: וכ"כ לא שט טה, שא נוף קול ולכ כ רש"י לקמן קכח: ד"ה והא], ע) [דף מו:], ל) [צ"ל נישולייהו חזו להו. דבש ממר],,

→(e(€ גליון הש"ם

תום' ד"ה מכל מוכן. שאם שנג. עי' לעיל לח ע"ח תום' ד"ה עבר ובפסחים נוס ל "ל בכל ובפטורט דף מב ע"ל ברט"י ד"ה היכל דלחמת וברל"ט טס: תום' ד"ה בעודן עליו. א"נ הא דיש מוקצה. עיין לקמן דף מד ע"ב תוס׳ ד"ה יש עליה מעות:

רב נסים גאוו

באבנים מקורזלות של בית באבנים מקורזלות של בית הכסא. תמצא פירושו בפרק המוציא יין (דף פאן זונין על לבי מדרשא אמר להו רבותיי שיעור אבנים מקורזלות מותר להכניסן לבית הכסא כו'. בליבני דאייתור מביניינא דחזיין למיזגא עלייהו. עיקרם בפרק כל הכלים ניטלין בשבת (דף קכד) אמר רב נחמן הני ליבני דאשתיור מבניינא שרי לטלטולינהו מבניינא שור לטלטולינווו בשבתא משום דחזו למיזגא עלייהו, ובמסכת יום טוב [דף לא] בפרק המביא כדי ייז ממקום למקום.

רבינו חננאל ובבתי גחיני, כלומר בתים נמוכים להיאחז בהן דליקה נמוכים אורית.... מילתא דשכיחא היא. וכן כולם פירק רבא לדבריו דהצלה מצויה התירו הצלה שאינה מצויה לא התירו אליבא דרב חסדא. **רב יוסף** . אמר מ״ט דרב חסדא משום אמר מ״ט דרב חסדא משום דאי שרית ליה לקבל הביצה בכלי במקום מדרון כבר ביטל אותו הכלי היום שאסור לטלטלו והביצה בתוכו כשם שאסור לטלטל הביצה, אבל כפיית הכלי על הביצה, אבל כפיית הכלי על הביצה אינו ביטול, שאם הוצרן לכלי הלכי מתר לטלטלו שהרי אין בכלי הוצרו לבלי אותביה אביי מרכנו. איתיביה אביי מיכוב אסור לטלטלו. ושני מיכוב אסור לטלטלו. ושני ליה טבל מוכן הוא שאם ליד טבל מוכן הוא שאם ערבר ותיכון אותומה הוא שאם ערבר ותיכונו אותומה הוא שאם ערבר ותיכונו התומה הוא הוא מיבר ותיכונו התומה הוא הבית היכוית הומוכה הוא הביצה. אבל כפיית הכלי על עבר ותיקנו מתוקן הוא. ישני בניצוצות, ניצוצות אין בהם ממש והכלי שמקבל בו הניצוצות לא מיבטיל ומותר להשתמש בה. ומותר להשתמש בה. וספסל שסמוך בה הקורה, רפויה היא שיכול ליטלה והכלי ולהשתמש בה. והכלי שמקבל בו הדלף, בדלף הראוי לשתייה שהמים שמקבל בו הדרך, בדרך הראוי לשתייה שהמים מותרים וכ"ש הכלי. וכן הסל שכופין שיעלו וירדו בו האפרוחים, אוקמה בו האפרוחים, אוקמה בעודן האפרוחים עומדין על הסל, כל בין השמשות אסור לטלטל אותו הסל שענשה מוקצה, ואם לאו מותר. ור׳ יצחק חולק על רב חסדא ואומר אפילו כלי ו אומה אפילו כלי לכוף עליה בשביל שלא תישבר ביצה בשבת אסור, קסבר אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת. לדבר הניטל בשבת. ואותבינן עליה כל הני רצריד ררושוי

איסיביה כופין קערה. של חרם על גבי הנר כו': גחיני. נמוכין: וכן קורה שנשברה כו'. משנה היא לקמן: שנשברה. בשבת: ארוכות המטה. לימונ"ש: בספסל. דכלי הוא ומותר לטלטלו: בכשורי חדתי. שלא נבדקו עדיין וכשמכביד משא הבית עליהן שהיו טחין על גגומיהן כדתנן בפרק מפנין (למנון קט:) מ"מ לא חשיב מבטל כלי מהיכנו כיון

בטיט שכיחי לפקעי: מחת הדלף. לקבלו: טעמה דרב הסדה. דחין נותנין כלי תחת התרנגולת: מפני שמבטל כלי מהיכנו. שהיה מוכן מתחלה לטלטלו ועכשיו עושהו מוקלה: מוכן הוא. שאין בו מוקנה אלא איסורו ואם בא אחד ועבר על דברי חכמים שאסרו לתרום בשבת ותיקנו מתוקן ומותר לטלטלו ולאוכלו הלכך לאו מבטל כלי מהיכנו חשיב ליה: אין בהן ממש. ומותר ליטלן אחר שנפלו לתוכו: וכן קורה כו'. קס"ד שמהדקו שם ואינו יכול שוב ליטלו: הראוי. לשתיה. כל אלו משניות הן: כל בין השמשות. אבל נתנו שם משחשיכה מותר ליטלו אם אין האפרוחים עליו: בלריך למקומו. להשתמש במקום הכלי. ומתוך שיכול ליטלו לצורך מקומו מוליכו למקום שירנה: לכפות בה את הכלי. לסתום פי ללוחית: על גבי אבנים. מפני הגשמים שלא ימחו או לא יקבלו סיד מאחר ששרויות במים: מקורולות. ראשן חד וראויות לקינוח דהוי דבר הניטל: למיוגא. להשען. שכל הסבתן כך היתה יושב קלת ונשען קלת על שמחלו:

החמה ובגשמים מפני הגשמים ובלבד שלא יתכוין לצוד הכא במאי עסקינן דאיכא דבש א"ל רב עוקבא ממישן לרב אשי תינח בימות החמה

קורה שנשברה סומכין אותה בספסל ובארוכות הממה בכשורי חדתי דעבידי דפקעי מס נותנין כלי תחת הדלף בשבת בבתי חדתי דשכיחי דדלפי רב יוסף אמר היינו טעמא דרב חסדא ∗משום ∞דקא מבטל כלי מהיכנו איתיביה אביי ייחבית של מבל שנשברה מביא כלי אחר ומניח תחתיה א"ל מכל מוכן הוא אצל שבת שאם עבר ותקנו מתוקן 🕫 נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות א"ר הונא בריה דרב יהושע ניצוצות אין בהן ממש סגוכן קורה שנשברה סומכין אותה בספסל או בארוכות המטה דרפי דאי בעי שקיל ליה נותנין כלי יתחת הדלף בשבת בדלף הראוי ששכופין האת הסל לפני האפרוחין שיעלו וירדו קסבר מותר לטלטלו והתניא אסור למלמלו יבעודן עליו והתניא אע"פ שאין עודן עליו אסור א"ר אבהו בעודן עליו כל בין השמשות מיגו דאיתקצאי לבין השמשות איתקצאי לכולי יומא א"ר יצחק כשם שאין נותנין כלי תחת תרנגולת לקבל

דאיכא ביצתה כך אין כופין עליה כלי בשביל שלא תשבר סקסבר אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת מיתיבי כל הני תיובתא ושני בצריך למקומו תא שמע יאחת ביצה שנולדה בשבת ואחת ביצה שנולדה ביום מוב אין מטלטלין לא לכסות בה את הכלי ולסמוך בה כרעי המטה אבל כופה עליה כלי בשביל שלא תשבר הכא נמי בצריך למקומו ∞ת"ש פורסין מחצלות על גבי אבנים בשבת באבנים מקורזלות רחזיין לבית הכסא ת"ש ∘פורסין מחצלות על גבי לבנים בשבת האישתיור מבנינא דחזיין למיזגא עלייהו ת"ש יפורסין מחצלת על גבי כוורת דבורים בשבת בחמה מפני

פריך מינה" דהצלה מצויה היא': בעודן עליו. אבל אחר נכאה לטלטלו שירדו מותר לר"י דקסבר דאין מוקלה לחלי שבת דלמ"ד בפי אין לדין (בינה כו: ושם) דיש מוקצה אסור לטלטלו אף אחר שירדו וקשה לרשב"א למ"ד יש מוקצה לחצי שבת אמאי כופין את הסל לפני האפרוחים והא מבטל כלי מהיכנו™ וקי״ל דאסור לבטלו דבסוף פירקיןש פריך סתמא דהש״ס והא קא מבטל כלי מהיכנו⁻ב וכן בפ׳ מפנין (לקתון קכם:)"ג ובפ׳ בתרא (דף קנד:) פריך אליבא דרב הונא אע"ג דלא מצינו שהיה סובר כן משמע דלכ"ע אסור לבטל כלי מהיכנו וכן אפרש בסמוך וי"ל דלמ"ד יש מוקלה לחלי שבת הך דכופין את הסל מוקי כר"ש דלדידיה ודאי שרי לטלטל הסל כשירדו דאפי׳ מיגו דאיתקלאי לבין השמשות איתקצאי לכולי יותא לית ליה דהא מתיר להסתפק מן הנר שכבה °א"נ הא דיש מוקצה לחצי שבת היינו לאכילה ולא לטלטול^{יד} וא"ת רב יוסף דמפרש מתני׳ משום דאסור לבטל כלי מהיכנו לא אתיא מתני׳ כר״ש דלדידיה לא מבטל כלי מהיכנו כיון דשרי לאחר שכבה כי היכי דלא חשבינן הכא כפיית הסל ביטול כלי משום דשרי אחר שירדו וי״ל דלא דמי דהכא ודאי לא חשיב ביטול כלי כי מיד כשבאו על הסל בידו להפריחם ולהבריחם משם: בעודן עליו כל בין השמשות. תימה הא כיון דבידו להפריחם למטה הוי גמרו בידי אדם וליח לן למימר מיגו דאיתקנאי לבין השתשות כדמוכת בפ׳ אין לדין (בינה כו:) דפריך ר׳ זירא למ״ד יש מוקנה לחלי שבת והא פולין ועדשים דמבשלים בי״ט דמעיקרא חזו לכוס כי שדינהו בקדרה חייתא (א) אידחו להו גמר © בישולייהו אישתרו להו א״ל אביי ולטעמיך תקשי לך קדירות דעלמא דהא קדירות דשבתה בין השמשות רותחות הן ולאורתה קה אכלינן מינייהו אלה גמרו בידי אדם לה קמבעיה ליה כי קה מיבעיה ליה גמרו בידי שמים שו וי"ל דשאני קדירות אם הוה לריך להו בין השמשות היה מקררן שו וכן פולין ועדשים רלונו שיתבשלו בלא שום דיחוי אבל הכא רלונו היה שיעלו האפרוחין על הסל שלכך כפאו והרי שעה אחת הקצה אותו לצרכן ומיגו דאיתקצאי לבין השמשות איתקצאי לכולי יומא: ושני דיה בצריך למקומו. ההיא דנותנין כלי תחת הדלף איכא נמי לשנויי בדלף הראוי כדשני לעיל ובפרק משילין (בינה לו. ושם) משני ליה הכי לרבי יצחק חימה לר"י מ"ש דגבי שמן חנא אין נותנין וגבי ניצוצות נותנין בתרוייהו הוה מצי למתני נותנין צבריך למקומו או בתרוייהו אין נוחנין באין צריך למקומו ונראה לר"י דמעיקרא אשמעינן דאין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבח וגבי ניצוצות דבתר הכי אשמעינן דבצריך למקומו שרי אי נמי ר' יצחקי™ אית ליה"ש נמי דאסור לבטל כלי מהיכנו ולהכי גבי שמן אין נוחנין אפילו בצריך למקומו ולרב הונא נפרש בסמוך דאית ליה נמי תרוייהו אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל ואסור לבטל כלי מהיכנו⁻ ואם נאמר דלרב יוסף לא אחיא מחניחין כר"ש דכיון דלדידיה מוחר לאחר שכבה לא חשיב ביטול כלי אם כן מצינן למימר דאפילו רבה אית ליה דאסור לבטל כלי מהיכנו ואיצטריך למימר דהצלה שאינה מצויה לא התירו כדי לאוקמה מתניתין בא וא"ת מאי לריך בכל הני משניות לאשמעינן דבלריך למקומו שרי ויש לומר דלגבי ניצוצות איצטריך לאשמעינן דלא תימא אפילו בלריך למקומו אסור משום דילמא אתי לכבויי וכן ההיא דכופין קערה שלא מאחוז כו' וההיא דקורה שנשברה נראה לרשב"א דאינטריך

תיובתא, ומשני בצריך למקומו. ת״ש אחת ביצה [שנולדה] בשבת ואחת ביצה שנולדה ביו״ט אין מטלטלין אותה לא לכסות בה את הכלי ולא לסמוך בה כרעי המטה, אבל כופה עליה כלי כר׳ ומשני הכא נמי בצריך לאותו מקום, פי׳ לאותו מקום של כלי ולא למקום הביצה, וכיון שמותר לפנותו מאותו מקום ולטלטלו מטלטלו למקום הביצה וכופהו על הביצה, וכן כולם. 6ולא יתכן לישב ע״ג הביצה כדי שלא יטנפו בגדיו לפיכך כופה עליה כלי ויושב עליו. וכל התיובתות פשוטות הן.

שלא יטנפו בגדיו לפיכך כופה עליה כלי ויושב עליה. וכל התיובתות פשוטות הן.

ניצוצות. מוס׳ הלמ"ש. "ג. גבי הא דקאמר רב יהודה בהמה שנפלה אוח. מוס׳ הלמ"ש. "ג. בי הא דקאמר רב יהודה בהמה שנפלה לאמת המים מביא כרים וכסתות ומניח תחתיה, ופוריך והא
מ) ט"ק כלון ופי׳ לחל נהיכנו. מוס׳ הלמ"ש. "ד. במוקצה לטלטול אין מוקצה לחצי שבת כשלא היו עליו כל ביהיש דליכא מינג. רענ"ל.
"מ. אלא ליה במה א אמרי גמרו בידי אדם מינג דאתקצי בין השמשות. מוס׳ הלמ"ש. "ח. ורוח. להו בצריך למקומו, לאו למימרא דסגי ליה במה שהם
רותחות. מוס׳ הלמ"ש. "ד. לא אצטריכא לשנויי הכי. מוס׳ הלמ"ש. "ח. תרתי. ריעכ"ל. "ט. חדא שאין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת כדקאמר הכא בהדיא, ואידך. ריעכ"ל. כ. וכיון שכן, כל הגך מתני׳ דמוקמי׳ להו בצריך למקומו, לאו למימרא דסגי ליי בהכין, דאכתי אצטריך לן למימר בהו כל הני פירוקי דפריק בהו רב יוסף משום דלא יבטל כלי מהיכנו. רשנ"ל. כא. אפי׳. מוס׳ הלמ"ש. כב. דהא בהנהו דמייתי בסמוך אית ליי שינויא אחרינא. מוס׳ הלמ"ש.

דחשיב אלא בעבירה שיש בה מעשה, דאילו תקון טבל אפשר במחשבה, שנותן עיניו בצד זה ואוכל מצד אחר. רעניק" 1. [דל|דה יוסף דמפרש טעמא דמתני' משום ביטול כלי מהיכנו לא אתיא מתני' כר' שמעון, דלדידיה לא מבטל כלי מהיכנו. מוס' הלח"ש, T. כדאיתא לקמן. לשנ"ל. ח. בפתילה הצריכה הבהוב. מוס' הלח"ש, U. לרבה. כיענ"ל. ". כי זה דבר רגיל ומצוי הוא. ריטנ״ל, יֹא. דאפי׳ לאחר שירדו אסור לטלטלו כיון דאתקצי בשבת שעה אחת. מוס׳ הלל״ש, יֹב. גבי נותנין כלי תחת הנר לקבל

לאשמעינן דלא חיישינן שמא יעלה את הקורה דאסור להעלות כדתנן בפ׳ שואל (לקמן קנא:) וכן קורה שנשברה סומכין אותה כו׳ לא שתעלה מלח שלח מוסיף: בופה עליה בלי שלא תשבר בו'. כל הנהו דמייתי ידע המקשה דמניי בנריך למקומו אלא שרונה לידע אם יש לתרץ בענין אחרכב: דאייתור מבניינא. כדאמר לקמן בפ׳ כל הכלים (דף קכד:) הני לבני דאייתרי מבניינא שרי לטלטולינהו:

שבת הלכה כג סמג לאוין סה טור שו"ע או"ח סימן שי סעיף ו: מא ב מיי שם הל' כה: מב ג מיי שם טוש"ע או"ח

סימן שיג סעיף ז: סימן שיג סעיף ז: בוג ד מיי שם הלכה כד טוש"ע או"ח סימן שלח סעיק מקכל סעיף ג: מד הו מיי שם הלכה כה

סמג שם טוש"ע או"ח סמג שם טוש"ע או"ח סימן שח סעיף לט: מה ז מיי' וסמג שם טוש"ע ז מיי׳ וסמג שם טוש״ע או״ח סימן שט״ז סעיף

הגהות הב"ח

(h) תום' ד"ה בעודן וכו' כי שדינהו בקדר' אידחו כל"ל ומיבת חייתא נמחק: -

לעזי רש"י

לימור"ש יצולים (מומוח

מוסף רש"י

כופין קערה על הגר. לכתחילה, ולא שיכבה את הגר, ואשמעינן דכלי ניטל להצלת דבר שאינו ניטל בשבת (לקמן קד) ובלבד שלא יכבה ולקחו אט. בספסל. שהרי תורת טטף הנית (ביצה לה:). דקא מבטל כלי מהיכנו. דרומה ל**סותר בנין** (לקמן קכח: קנד:). שאם עבר ותקנו מתוקן. שאם אם אם יותקנו מתוקן. זה מוהצה מחמת איסור זה מוקלה מחמת חיקור (ביצה דד). בדלף הראוי. שהן ללולין ורלחיין לכהמה (שם לו). ולסמוך בה. זוקפה כנגד חודה וסומן בה (שם ג'). אבל כופה עליה כלי ולף על גד דהיל אינה ניטלת, מטלטלין את הכלי לצורכה (שם). על גבי הכני נכורכה (שם). עד גבי אבנים. שנגובין לבנין וכשהן מתלחלחין לריך לחזור ולנגבן, שאינן מקבלות את הטיט יפה והבנין שוהה ליבש (שם לו.).

תום' ישנים

א) ווה אין להקשות ו דלר"ש ש) וזה מין נהקשות ז דכריים אמאי חשיב במתנימין ביטל כלי מהיכנו הא עבר וכיבה מותר השמן ז כמו גבי טבל שאם עבר כו׳ ויייל שאייה דכיבוי איסורא דאורייתא ח ולא אמר ביה שאם עבר כו':

מוסף תוספות

דקליש א. אשתכח איסוריה ולא חשבינן ליה כמבטל כלי מהיכנו. בתוכן כגון חבית מלאה יין ושמן של טבל. תוס׳ יין ושמן של טבל. מוס? הל6"ע. ג. דאגן הכי קאמרי, שיש לכלי זה שעת הכושר אפי׳ בעוד שאתו דבר שנאסר הוא עליו. חי' הר"ן. T. [ו]מקרי ביטול כלי מהיכנו. תום׳ הרא״ש. ה. פי׳ לפירושם, הלח"ש, ה. פי׳ לפירושם, דכיון שהאיסור הגורם ליאסר הכלי הוא דבר שיש לו תקנה (ו)לצאת מאיסורו בלי שום מעשה, אין בו כח לחשוב הכלי אין בו כוז רוושוב הכל מבוטל מהיכנו מחמתו ואפי בעודו עליו, דלא אלים איסוריה, משא"כ בביצה שא"א להתיר איסורה בו ביום וגם גופו של כלי לא יהא מוחר